

- Για κατάθεση 23/9/21
- Επ. Ενωτικών
22/9/21

23.02.062.146
23.02.062.146

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1979 ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2021

- Συνοπτικός τίτλος.
- 72 του 1979
- 73 του 1980
- 16 του 1981
- 124 του 1985
- 164 του 1985
- 297 του 1987
- 107(I) του 1992
- 71(I) του 1995
- 11(I) του 1996
- 118(I) του 1996
- 101(I) του 1997
- 45(I) του 2001
- 56(I) του 2001
- 209(I) του 2002
- 226(I) του 2002
- 3(I) του 2003
- 7(I) του 2009
- 31(I) του 2011
- 36(I) του 2011
- 58(I) του 2011
- 75(I) του 2011
- 87(I) του 2011
- 165(I) του 2015
- 180(I) του 2015
- 181(I) του 2015
- 42(I) του 2016
- 82(I) του 2017
- 91(I) του 2017

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμους του 1979 έως (Αρ. 2) του 2021 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμοι του 1979 έως (Αρ. 3) του 2021.

107(I) του 2017

108(I) του 2017

131(I) του 2019

16(I) του 2021

73(I) του 2021.

Τροποποίηση
του άρθρου 2
του βασικού
νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:

«“κάθετο ψηφοδέλτιο” σημαίνει το ψηφοδέλτιο στο οποίο καθίσταται σαφής η επιλογή με την ψήφο εκλογέα υποψηφίων μόνο ενός συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή ενός συνδυασμού ανεξάρτητων υποψηφίων ή μεμονωμένου υποψηφίου·

“κλασματική ψήφος” σημαίνει, σε περίπτωση οριζόντιου ψηφοδελτίου, την ψήφο του εκλογέα η οποία δεν καταγράφεται ως μονάδα, αλλά ως το πηλίκο της διαίρεσης της μονάδας διά του αριθμού των σταυρών προτίμησης που επιλέγει ο εκλογέας να θέσει στο ψηφοδέλτιο·

“οριζόντιο ψηφοδέλτιο” σημαίνει ψηφοδέλτιο στο οποίο καθίσταται σαφής η πρόθεση του εκλογέα να επιλέξει υποψηφίους από περισσότερους από έναν συνδυασμούς ή/και μεμονωμένους υποψηφίους».

Τροποποίηση
του άρθρου 28
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 28 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση, στο εδάφιο (3) αυτού, της φράσης «Επίσης οι υποψήφιοι ή ο υπό τούτων ορισθείς αντιπρόσωπος ως και ο ορισθείς αντιπρόσωπος οιοδήποτε συνδυασμού δύνανται να παρίστανται.» (τέταρτη μέχρι έκτη γραμμή) με τη φράση «Οι

υποψήφιοι ή ο ορισθείς από αυτούς αντιπρόσωπος ή ο ορισθείς αντιπρόσωπος οποιουδήποτε συνδυασμού δεν δύναται να παρίστανται στο εκλογικό κέντρο.».

Τροποποίηση
του άρθρου 29
του βασικού
νόμου.

4. Το άρθρο 29 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση του εδαφίου (β) αυτού με το ακόλουθο εδάφιο:

«(β)(α) Ο εκλογέας με την παραλαβή του ψηφοδέλιου προχωρεί προς το συγκεκριμένο για το σκοπό της ψηφοφορίας μέρος, όπου έχει δικαίωμα να σημειώσει μυστικά στο ψηφοδέλτιο κατά τον καθορισμένο τρόπο την ψήφο του υπέρ του συνδυασμού κόμματος ή του συνδυασμού περισσότερων συνεργαζόμενων κομμάτων ή του μεμονωμένου υποψηφίου ή του συνδυασμού ανεξαρτήτων της εκλογής του:

Νοείται ότι, ο εκλογέας δεν μπορεί να σημειώσει ψήφο υπέρ δύο ή περισσότερων συνδυασμών κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμών ανεξαρτήτων.

(β) Ο εκλογέας σε κάθε εκλογική περιφέρεια έχει επίσης δικαίωμα να

εκδηλώνει την προτίμησή του υπέρ υποψηφίου ή υποψηφίων που ανήκουν σε οποιονδήποτε συνδυασμό ή σε διαφορετικούς συνδυασμούς, σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο κατά τον καθορισμένο τρόπο και δίπλα από το όνομα του υποψηφίου ή των υποψηφίων σταυρό προτίμησης, έτσι που ο ολικός αριθμός των σταυρών προτίμησης που δικαιούται ο εκλογέας να σημειώσει για κάθε εκλογική περιφέρεια να μην υπερβαίνει τον αριθμό των εδρών που αναλογούν στην οικεία εκλογική περιφέρεια:

Νοείται ότι, οι μεμονωμένοι υποψήφιοι και οι συνδυασμοί ανεξαρτήτων τυγχάνουν χειρισμού ως εάν ήταν συνδυασμοί κόμματος.

- (γ) Μετά τη συμπλήρωση της πιο πάνω αναφερόμενης διαδικασίας ο εκλογέας ρίχνει το ψηφοδέλτιο στην κάλπη.
- (δ) Εκλογή συνδυασμού που περιέχει περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους προβλεπόμενους στο παρόν εδάφιο θεωρείται έγκυρη και το ψηφοδέλτιο λογίζεται ως κάθετο ψηφοδέλτιο στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - (i) Εφόσον ο εκλογέας επιλέξει

συνδυασμό και υποψηφίους του ίδιου συνδυασμού, οι σταυροί προτίμησης θεωρείται ότι δόθηκαν στον συνδυασμό της επιλογής του, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί αυτοί υπέρ συγκεκριμένων υποψηφίων.

(ii) Εφόσον ο εκλογέας επιλέξει συνδυασμό ταυτόχρονα με υποψηφίους άλλων συνδυασμών, όλοι οι σταυροί προτίμησης που δόθηκαν στους υποψηφίους άλλων συνδυασμών θεωρούνται άκυροι και όλοι οι σταυροί προτίμησης θεωρείται ότι δόθηκαν στον συνδυασμό που επέλεξε ο εκλογέας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί αυτοί υπέρ συγκεκριμένων υποψηφίων.

(ε) Όταν ο εκλογέας σημειώσει περισσότερους από τους καθορισμένους στο παρόν εδάφιο σταυρούς προτίμησης, χωρίς να επιλέξει συνδυασμό, και από τις ψήφους του προς υποψηφίους διάφορων συνδυασμών δε διαφαίνεται η επιλογή του ως προς συγκεκριμένο συνδυασμό, το ψηφοδέλτιο θεωρείται άκυρο.

(στ) Σε περίπτωση που ο εκλογέας σημειώσει σταυρό προτίμησης δίπλα

από το όνομα υποψηφίου ή υποψηφίων ενός μόνο συνδυασμού, χωρίς να εκφράσει ταυτόχρονα την προτίμησή του υπέρ του συνδυασμού αυτού, θεωρείται ότι ο εκλογέας έχει εκφράσει και την προτίμησή του υπέρ του συνδυασμού αυτού και το ψηφοδέλτιο, το οποίο λογίζεται ως κάθετο ψηφοδέλτιο, θεωρείται έγκυρο, καθώς και οι σταυροί προτίμησης που σημειώθηκαν υπέρ των υποψηφίων.

(ζ) Σε περίπτωση που ο εκλογέας επιλέξει συνδυασμό ταυτόχρονα με υποψηφίους άλλων συνδυασμών σημειώνοντας σταυρούς προτίμησης, ανεξαρτήτως εάν έχει επιλέξει και υποψηφίους του ίδιου συνδυασμού, οι σταυροί προτίμησης και η επιλογή συνδυασμού λαμβάνονται υπόψη ως κλασματικές ψήφοι για τους εν λόγω συνδυασμούς.» και

(β) με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (11) αυτού, του ακόλουθου εδαφίου:

«(12) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει κανονισμούς δυνάμει του άρθρου 64 για την εφαρμογή ηλεκτρονικού συστήματος διαλογής και καταμέτρησης των ψήφων.».

Τροποποίηση
του άρθρου 32

5. Το άρθρο 32 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο άρθρο:

του βασικού νόμου.

«Πρώτη κατανομή εδρών. 32.-(1) Με την περάτωση της ψηφοφορίας αρχίζουν από τον Έφορο η συγκέντρωση και η κατάταξη των αποτελεσμάτων της εκλογής στην οικεία αυτού εκλογική περιφέρεια ως ακολούθως:

- (α) Κατά την καταμέτρηση των ψήφων γίνεται διαχωρισμός και ξεχωριστή καταμέτρηση των κάθετων ψηφοδελτίων και των οριζόντιων ψηφοδελτίων και τα αποτελέσματα της καταμέτρησης αυτής τηρούνται επίσης ξεχωριστά για σκοπούς καταμέτρησης των σταυρών προτίμησης και κατανομής των εδρών.
- (β) Σε περίπτωση που ο εκλογέας επιλέξει μόνο συνδυασμό και καθίσταται σαφές ότι πρόκειται για κάθετο ψηφοδέλτιο, όλες οι προβλεπόμενες για την εκάστοτε εκλογική περιφέρεια ψήφοι λαμβάνονται υπόψη για τον επιλεγμένο συνδυασμό· τα κάθετα ψηφοδέλτια καταμετρούνται και οι ψήφοι σε κόμματα, συνδυασμούς και υποψηφίους καταγράφονται.
- (γ) Σε περίπτωση που ο εκλογέας δεν επιλέξει συνδυασμό αλλά

υποψηφίους δύο ή περισσότερων συνδυασμών, για τους συνδυασμούς αυτούς λαμβάνονται υπόψη οι ανάλογες κλασματικές ψήφοι, έτσι που κάθε σταυρός προτίμησης να καταμετράται ως μία κλασματική ψήφος.

(δ) Σε περίπτωση που ο εκλογέας επιλέξει συνδυασμό και ταυτόχρονα επιλέξει και υποψηφίους άλλων συνδυασμών, για τους εν λόγω συνδυασμούς λαμβάνονται υπόψη οι ανάλογες κλασματικές ψήφοι, έτσι που κάθε σταυρός προτίμησης να καταμετράται ως μία κλασματική ψήφος.

(ε) Σε περίπτωση που ο εκλογέας επιλέξει συνδυασμό και ταυτόχρονα επιλέξει και υποψηφίους τόσο του συνδυασμού που επέλεξε όσο και υποψηφίους άλλων συνδυασμών, για τους εν λόγω συνδυασμούς λαμβάνονται υπόψη οι ανάλογες κλασματικές ψήφοι, έτσι που κάθε σταυρός προτίμησης να καταμετράται ως μία κλασματική ψήφος.

(στ) Τα οριζόντια ψηφοδέλτια

καταμετρούνται χωριστά και με βάση αυτά κατανέμεται τόσο στους συνδυασμούς όσο και στους υποψηφίους κλασματική ψήφος το σύνολο των κλασματικών ψήφων προστίθεται στο σύνολο των ψήφων με βάση τα κάθετα ψηφοδέλτια και το άθροισμα των δύο συνόλων αποτελεί το σύνολο των ψήφων για σκοπούς κατανομής των εδρών:

Νοείται ότι, ο Γενικός Έφορος Εκλογής δύναται να εγκρίνει τη χρήση τεχνικών μέσων για τη διευκόλυνση της καταμέτρησης των ψήφων και των σταυρών προτίμησης.

(2) Ο Έφορος, αμέσως μετά τη συγκέντρωση και την κατάταξη των αποτελεσμάτων της εκλογής της οικείας αυτού εκλογικής περιφέρειας, προβαίνει στην πρώτη κατανομή των εδρών και την ανακήρυξη των επιτυχόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

(3) Προς το σκοπό αυτό, το σύνολο των έγκυρων ψήφων της εκλογικής περιφέρειας διαιρείται διά του αριθμού των εδρών αυτής το πηλίκο που προκύπτει από αυτή τη διαίρεση, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, ήτοι το σύνολο των υπέρ αυτού έγκυρων ψήφων, και κάθε

συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη.

(4) Ανεξάρτητος υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει ίσες ή περισσότερες ψήφους από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μία έδρα.

(5) Οι έδρες οι οποίες παραχωρούνται σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις σε κάθε συνδυασμό καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους οι οποίοι έχουν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και, εάν δεν υπάρχουν τέτοιοι υποψήφιοι, ο Έφορος διενεργεί κλήρωση μεταξύ των υποψηφίων για την ανακήρυξη ως βουλευτών των υποψηφίων που το όνομά τους κληρώθηκε.

(6) Συνδυασμός ο οποίος περιλαμβάνει αριθμό υποψηφίων μικρότερο από τον αριθμό εδρών που του παραχωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνει μόνο τόσες έδρες όσες και οι υποψήφιοί του.».

Τροποποίηση
του άρθρου 33
του βασικού
νόμου.

6. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την αντικατάσταση του άρθρου 33 με το ακόλουθο άρθρο:

«Δεύτερη 33.-(1) Εάν μετά την κατανομή των εδρών κατανομή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 εδρών. παραμένουν αδιάθετες έδρες, ο Έφορος προχωρεί στην κατανομή των αδιάθετων εδρών,

σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο παρόν άρθρο.

(2) Για τους σκοπούς της δεύτερης κατανομής, αθροίζεται σε κάθε εκλογική περιφέρεια το σύνολο των αχρησιμοποίητων υπολοίπων της πρώτης κατανομής συνδυασμών κόμματος, συνδυασμών συνασπισμού κομμάτων, συνδυασμών ανεξαρτήτων και μεμονωμένων υποψηφίων και το άθροισμα αυτό διαιρείται διά του αριθμού των αδιάθετων εδρών σε κάθε εκλογική περιφέρεια· το πηλίκο της διαίρεσης αυτής, μη περιλαμβανομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της δεύτερης κατανομής για την κάθε εκλογική περιφέρεια.

(3) Επιπροσθέτως, με το εκλογικό αυτό μέτρο διαιρείται κεχωρισμένως το σύνολο των αχρησιμοποίητων από την πρώτη κατανομή υπολοίπων των μετεχόντων στη δεύτερη κατανομή και το πηλίκο της διαίρεσης αυτής, παραλειπομένου του κλάσματος, καθορίζει τον αριθμό των εδρών τις οποίες λαμβάνει στη δεύτερη κατανομή κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων ή συνδυασμός ανεξαρτήτων ή μεμονωμένος υποψήφιος.

(4) Εάν μετά τη δεύτερη κατανομή απομένουν αδιάθετες έδρες, καταλαμβάνονται, ανά μία, κατά σειρά από το κόμμα ή τον συνασπισμό κομμάτων ή τον συνδυασμό ανεξαρτήτων ή τον μεμονωμένο υποψήφιο με βάση τα υψηλότερα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα

της δεύτερης κατανομής.

(5) Οι έδρες που λαμβάνει κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων ή συνδυασμός ανεξαρτήτων καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32.

(6)(α) Ο Γενικός Έφορος, με βάση τις συνταχθείσες καταστάσεις των Εφόρων, συντάσσει για κάθε εκλογική περιφέρεια πίνακα αποτελεσμάτων ο οποίος περιλαμβάνει-

- (i) τον αριθμό των εκλογέων στην εκλογική περιφέρεια·
- (ii) τον αριθμό των συνολικά ψηφισάντων σε αυτήν·
- (iii) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων·
- (iv) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων τα οποία κηρύχθηκαν άκυρα·
Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, "λευκό ψηφοδέλτιο" έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτόν από το εδάφιο (5) του άρθρου 31·
- (v) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων και
- (vi) την εκλογική δύναμη κάθε

συνδυασμού και κάθε μεμονωμένου υποψηφίου, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψήφων που τους αποδόθηκαν στην εκλογική περιφέρεια.

- (β) Κατά τον καταρτισμό των πινάκων δύναται να παρίσταται ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό και οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι.».

Κατατέθηκε στην ολομέλεια της Βουλής στις ..... 2021.

Αρ. Φακ.:

ΔΠ/ΓΧ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η θεσμοθέτηση της διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας κατά τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε ψηφοφόρους να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου, τα ψηφοδέλτια στα οποία δεν καταγράφεται κομματική προτίμηση και υπάρχει επιλογή υποψηφίων δε θα θεωρούνται άκυρα, όπως ισχύει σήμερα. Συναφώς, οι πολίτες που δεν επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα επιλέγοντας συγκεκριμένο κόμμα θα δύναται να συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία και να μην επιλέγουν την αποχή και την αποστασιοποίηση.

Επιπρόσθετα, με την πρόταση νόμου σκοπείται η κατάργηση της αναχρονιστικής διάταξης της νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία παρίστανται στα εκλογικά κέντρα είτε οι υποψήφιοι είτε αντιπρόσωποι αυτών ή οποιουδήποτε συνδυασμού υποψηφίων με τα εμβλήματα των κομμάτων τους.

Η προτεινόμενη κατάργηση κρίνεται αναγκαία, ώστε να μην ασκείται ψυχολογική πίεση στους ψηφοφόρους πριν από την άσκηση του εκλογικού δικαιώματός τους τόσο στα εκλογικά κέντρα όσο και με κατ' οίκον επισκέψεις, με στόχο οι πολίτες που επιλέγουν να μην ψηφίσουν να εξαναγκαστούν να το πράξουν, δεδομένου ότι γίνεται καταγραφή από τους εκπροσώπους των κομμάτων των εκλογέων που έχουν ψηφίσει.

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Αλεξάνδρα Ατταλίδου
εκ μέρους του
Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Μαρίνος Μουσιούπτας
βουλευτής
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας